

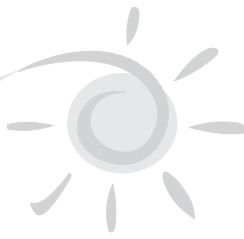
TVU novičke

3/2004

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

18. - 24. 10. 2004

Odgovorni osebi: mag. Zvonka Pangerc Pahernik,
nacionalna koordinatorica TVU, Nevenka Kocijancič,
urednica

Oblikovanje: David Fartek

Prelom: Solos d.o.o.

Tisk: Tiskarna Štok

Naslov uredništva:

Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana

Telefon: 01 5842 560

Telefaks: 01 5245 881

Elektronska pošta: zvonka.pangerc@acs.si,
nevenka.kocijancic@acs.si

Spletna stran:

<http://tvu.acs.si>

Izdajo glasila TVU-Novičke denarno omogoča
Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

Naklada: 2.400 izvodov

ISSN 1408-6751 TVU-Novičke (slovenska izdaja-tiskane)

ISSN 1583-3746 TVU-Novičke (slovenska izdaja-online)

September 2004

TVU-Novičke so skupno glasilo
izvajalcev izobraževanja in učenja v Sloveniji, ki jih združuje
zanimanje za projekt Teden vseživljenjskega učenja in aktivno sodelovanje v
njem. Bilten je namenjen obveščanju o pripravljalnih, temeljnih, spremljajočih in sklepnih
dejavnostih Tedna, spodbujanju in koordiniranju sodelujočih ter izmenjavi njihovih izkušenj.

Tokrat preberite:

Teden vseživljenjskega učenja 2004 **2**

- ★ Tik pred zdajci 2
- ★ 8. andragoški kolokvij 4
- ★ E-promocija 6
- ★ Sponzorji in donatorji za *Slovenijo, učečo se deželo!* 7

Tematska naravnost Tedna vseživljenjskega učenja 2004 **8**

- ★ Evropsko leto učenja s športom – EYES 2004 8
- ★ Izobraževanje nudi več priložnosti za zaposlitev 11
- ★ Pridobiti zagovornike vseživljenjskega učenja med študenti 12
- ★ Pismenost, spodbujanje bralne kulture in 10-letnica študijskih krožkov 14

Priznanja Andragoškega centra Slovenije za leto 2004 **15**

- ★ Zgledi uspešnega uveljavljanja kulture učenja 15
- ★ Dobitniki priznanj ACS za leto 2004 16

Teden vseživljenjskega učenja 2004

★ Tik pred zdajci

Septembrska številka TVU-Novičk je že tradicionalno namenjena predvsem **predstavitvi novih dobitnikov priznanj** Andragoškega centra za izjemne dosežke v izobraževanju odraslih. Deset novih dobitnikov zaokroža osemletno bero odličnih posameznikov, skupin in ustanov na številko sto¹. Obenem želimo bralce opozoriti na nekatere poudarke letošnjega festivala učenja in vas povabiti, da številne dogodke po Sloveniji tudi sami obiščete.

Teden vseživljenjskega učenja bomo na državni ravni vnovič odprli pred začetkom vseslovenske manifestacije. Na **slovesno odprtje**, katerega osrednji del je **podelitev** omenjenih **priznanj**, vabimo že **v petek, 15. oktobra**. Tako želimo izvajalcem in koordinatorjem TVU, ki so v uradnem terminu Tedna (18. do 24. oktobra) zaposleni z lastnimi prireditvami, omogočiti, da se slovesnosti udeležijo. Druga, strokovna prireditev na državni ravni - **8. andragoški kolokvij** - na temo *Izobraževanje in usposabljanje učiteljev v izobraževanju odraslih* uokvirja TVU z nasprotnega konca njegovega časovnega razpona. Tuji in domači strokovnjaki se bodo v Ljubljani zbrali **22. in 23. oktobra**, da bi izmenjali svoja mnenja o tematiki, ki je ena od ključnih v evropskem procesu 'Izobraževanje in usposabljanje 2010'.

Če sodimo po lanskih podatkih, lahko na krajevni ravni tudi letos pričakujemo blizu 600 prireditev in nad 3.000 prireditev - te bodo slovensko javnost opozarjale na potrebnost, pomembnost in vsenavzočnost učenja. Ene bodo potrjevale namero: *učim se zato, da si pridobim znanje in razumevanje*, oboje tako zelo potrebno v družbi znanja. Druge bodo poudarjale pomen učenja za *pridobitev spretnosti in veščin, potrebnih na delovnem mestu* - v današnjih razmerah, ko se zahteve za delovno usposobljenost neprestano večajo in spreminjajo. Tretje bodo prikazovale *pomen učenja za stalno preseganje samega sebe*, za osebno rast in razvoj odgovornega, osveščenega in ustvarjalnega posameznika. Četrte prireditve bodo apelirale na našo *spodobnost odprtosti ter miroljubnega in dejavnega sožitja v skupnosti*. Tako bodo pokriti vsi štirje vidiki učenja, ki jih Jacques Delors omenja v knjigi *Učenje, skriti zaklad* in ki človeka usposablja za vse vloge, ki jih v življenju prevzema.

Usklajevanje izvajalcev in prireditev so na mnogih geografskih območjih Slovenije in na petih tematskih področjih prevzeli **koordinatorji TVU**. Mreža koordinatorjev je lani štela 27 ustanov, letos jih bo nekoliko manj. Posebna pozornost bo

¹ Zgodbe posameznikov in skupin, ki so dosegli izjemne rezultate pri bogatenju lastnega znanja, ter posameznikov, skupin ali ustanov, ki so pomembno prispevale k uspešnosti učenje drugih, so predstavljene na spletni strani <http://tvu.acs.si/priznanja>.

tokrat, v **Evropskem letu izobraževanja s športom**, namenjena prepletanju vseživljenjskega učenja in raznovrstnih športnih dejavnosti. Slednje so bogatilo pisano paletto dogodkov TVU že v prejšnjih letih, tokrat pa so številni prireditelji svoj prispevek k TVU zasnovali v sozvočju s to osrednjo temo, o čemer v nadaljevanju govorijo kar trije prispevki. Tudi letos bo sistematično zastopano področje, ki ga pokrivajo uradi in območne službe Zavoda RS za zaposlovanje, nadaljujemo pa tudi lani uspešno izpeljano sodelovanje s študentsko populacijo, tako da bo njihov festival Študentska arena vnovič vpet v TVU in obratno. Poseben tematski sklop TVU 2004 bo s široko zastavljeno akcijo Branje na vlaku namenjen spodbujanju pismenosti in negovanju bralne kulture. Po drugi plati bodo območni koordinatorji, pa tudi številni samostojni izvajalci TVU, pripomogli k temu, da bo utrip festivala mogoče začutiti tako v večjih mestih kot na podeželju, v vrtcih in šolah, v ljudskih univerzah in zasebnih izobraževalnih organizacijah, knjižnicah, društvih in mnogih drugih okoljih, celo prek interneta ter radia in televizije.

Prav bi bilo, da bi se na prijazna povabila vseh, ki bodo v TVU odprli svoja vrata, odzvali, jih nagradili za vlozeni trud in prizadevnost, jim prisluhnili, izrazili svoje potrebe, mnenja ali pobude, s hvaležnostjo sprejeli nova znanja in izkušnje, obenem pa krepili svojo odločenost, da sledimo dobrim zgledom, ki jih poosebljajo dobitniki priznanj, ter se zavežemo vseživljenjskemu učenju. Podatke o tem, kje in kdaj se bodo dogodki TVU odvijali, kakšne bodo njihove vsebine in komu bodo namenjene, bodo na voljo v **spletnem koledarju TVU** (<http://tvu.acs.si/koledar>), ki bo ponujal pregled za vso Slovenijo, delni programi pa bodo objavljeni v promocijskih gradivih številnih prireditev, časopisnih prilogah, spletnih straneh izvajalcev TVU in še kje.

Na Andragoškem centru v teh dneh zbiramo podatke o izvajalcih in prireditvah TVU; veseli smo starih znancev, ki bogatijo ponudbo Tedna že vrsto let, pa tudi tistih, ki se vključujejo na novo. Vajeni smo bili tega, da se je v letih 1996-2001 Teden razraščal, da je bilo sodelujočih vse več in da se je večala tudi kakovost njihovih prispevkov. Zadnji dve leti pa nas količinski kazalniki uspešnosti TVU opozarjajo, da število izvajalcev in prireditev stagnira. Razlogov za to je več, eden od njih je tudi ta, da se prireditelji raje odločajo za večjo kakovost in kompleksnost kot za večjo količino prireditev. Ne gre pa zatiskati oči pred dejstvom, da je vzrok za stagnacijo denar. Dejstvo je, da je sodelovanje v TVU vse bolj priznana naložba v promocijo lastne dejavnosti, v marsičem pa tudi prostovoljska dejavnost; poganjajo jo karizmatični ljudje, ki s svojim navdušenjem prebujajo in pritegujejo nove prijatelje TVU. Da pa tako pomembne promocijske prireditve, ki ji Vlada RS prisojja nacionalni pomen, ne gre naslanjati zgolj na prostovoljstvo, je pred štirimi leti na srečo spoznalo Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport. V okviru svojega vsakoletnega razpisa za infrastrukturne dejavnosti je del sredstev namenilo sofinanciranju delovanja koordinatorjev TVU, del pa tudi sofinanciranju prireditev Tedna. V letošnjem letu razpis še ni izšel, njegova (ne)izpeljava je povezana s koriščenjem novega vira sredstev iz Evropskih strukturnih skladov. Nedorečenost postopkov je povzročila zamik v objavi razpisa že lani, podobno pa tudi letos ustanove, ki prevzemajo vlogo

koordinatorja ali izvajalca TVU, nimajo zagotovila, da bodo njihova prizadevanja sofinancirana. Nekaj jih je, ki so se zaradi tega odločili, da s sodelovanjem prekinejo, drugi so obseg svojih prizadevanj omejili oziroma uskladili s svojo sposobnostjo, da založijo lastna sredstva. Če sodimo po lanskih izkušnjah, bo to pomenilo okrnitev delovanja mreže koordinatorjev ter manj ugodne kazalnike uspešnosti TVU, pa tudi učinki vlaganja javnih sredstev bodo slabši, kot bi lahko bili. Škoda, saj vnovič ni problem denar, temveč pristop k njegovemu koriščenju!

Kljub temu se želimo na tem mestu zahvaliti za moralno in denarno podporo obema pristojnima ministrstvom:

- **Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve**, ki v okviru letnega Načrta dela Andragoškega centra Slovenije zagotavlja denar za pokritje dejavnosti, ki jih izpeljujemo kot nacionalni koordinator projekta in kot organizator prireditev na državni ravni, ter
- **Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport**, saj verjamemo, da bodo tudi letos sofinancirali delovanje mreže koordinatorjev TVU ter podprli izvajalce prireditev, ki bodo kar najbolje izpolnjevali kriterije razpisa.

Zahvaljujemo se tudi številnim donatorjem in sponzorjem, ki nam z denarnimi prispevki, knjižnimi darili ali popusti pri plačilu njihovih del, pomagajo in krepijo našo vero, da opravljamo pomembno poslanstvo, ki nagovarja najširšo slovensko javnost. Njihova imena objavljamo v tej izdaji, pa tudi v okviru spletne strani TVU.

Sicer pa slovenski TVU še vedno ostaja pomemben partner v mednarodnem merilu. V tem mesecu se izteka sodelovanje šestih držav v projektu TVU-Grundtvig². Obrodilo je pomembne rezultate, predstavili jih bomo v rubriki TVU v eni od naslednjih izdaj Novičk. V okviru Grundtvig 4 projekta IntALWinE³ pa se bo slovenska predstavnica, Jožica Korenjak, dobitnica priznanja ACS v letu 1998, udeležila Mednarodnega foruma udeležencev v Veliki Britaniji. Tudi o tem bomo izčrpno poročali, saj gre za obliko zagovornišтва vseživljenjskega učenja, ki jo želimo v prihodnjih letih umestiti ne le v festival učenja, temveč v prakso izobraževanja odraslih na Slovenskem.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

★ 8. andragoški kolokvij

Kot veste, bo letošnji andragoški kolokvij z naslovom *Izobraževanje in usposabljanje učiteljev v izobraževanju odraslih*, mednarodnega značaja. Na njem bomo med drugim predstavili prve rezultate dela v mednarodnem projektu *Grundtvig 1: ADDED*, v katerem poleg Slovenije sodelujejo še Grčija, Estonija in Norveška.

² Glej spletno stran <http://www.llw5.org>.

³ IntALWinE - International Adult Learners Week in Europe; glej spletno stran <http://www.unesco.org/education/ue/InternationalALW>.

Strokovno srečanje pripravljamo **22. in 23. oktobra** na **Pedagoški fakulteti v Ljubljani**, (Kardeljeva ploščad 16), ki nam je prostore prijazno odstopila.

Delo bo potekalo v obliki plenarnih referatov in v tematskih delovnih skupinah oziroma delavnicah. Na naš poziv k sodelovanju se je odzvalo 24 udeležencev iz evropskih držav (Bolgarija, Estonija, Grčija, Hrvaška, Irska, Romunija, Srbija in Črna gora, Švica, Velika Britanija), ki bodo na kolokviju sodelovali s prispevkom.

Med predavatelji, ki smo jih povabili, da predstavijo svoje poglede na obravnavano temo, naj opozorim predvsem na naslednje:

- *Dr. Norman Lucas* (Velika Britanija): *Improving the Initial Teacher Education for Teachers of Adult Literacy, Numeracy and ESOL: An Exploratory Study*
- *Dr. Aleksandra Pejatović* (Srbija in Črna gora): *Education and Training of Adult Educators in Serbia*
- *Dr. Milka Atanasova* (Bolgarija): *Contemporary Profile of Adults' Teachers Training, Educational Service and Institutions – the Bulgarian Experience*
- *Dr. Anca Dodecsu in Anca Dugas* (Romunija): *Action Learning – A successful Method for Adult Education*
- *Mag. Jasmina Hasanbegović* (Švica): *Faculty Readiness in Higher Education? The Challenge of Technology Enhanced Teaching at University Workplace*
- *Mag. Renata Čepić* (Hrvaška): *Adult Educators and the Learning Organization: Current Trends and Efforts*
- *Judith James in Jean Preece* (Wales, Velika Britanija): *Training Community Tutors: Back to Sitting by Nelly?*
- *Magda Tranrallidi* (Grčija): *The Changing Professional Profile of the Adult Educator in Europe*

Kolokvija se bodo udeležili tudi slovenski predstavniki: *dr. Dušana Findeisen* (Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje), *dr. Nives Ličen* (Filozofska fakulteta), *mag. Julija Lapuh Bele* (Zavod B2 izobraževalni center), *mag. Ester Možina* (ACS), *Ivana Mori* (Zavod RS za šolstvo), *Srečka Božič* (Center za korekcijo sluha in govora Portorož) in *Alenka Hebar* (Ljubljana). Preliminarni program bo v kratkem na voljo na spletnih straneh kolokvija (<http://tvu.acs.si/ak/>).

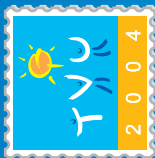
Letošnji 8. andragoški kolokvij bo vsebinsko izredno bogat in zanimiv, zato vas vabimo, da s prijavo udeležbe pohitite; rok za njeno oddajo smo zaradi velikega povpraševanja podaljšali do **1. oktobra 2004**. Prosimo vas, da se prijavite kar na spletnem naslovu <http://tvu.acs.si/ak/prijava/>, saj nam spletna aplikacija omogoča boljši pregled prijavljenih in stike z njimi.

Za morebitne informacije pokličite Nedo Đorđević (tel.: 01 5842 544) ali Metko Svetina (tel.: 01 5842 583, e-naslov: metka.svetina@acs.si).

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

★ E-promocija

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA
18. - 24. 10. 2004

Spletni koledar je zbirni pregled vseh prireditev v Tednu vseživljenjskega učenja - lani jih je bilo več kot 3000!

Koledar omogoča tako enostavno kot tudi napredno iskanje po naboru vseh dogodkov v Tednu. Pri prvem izberete ustrezno regijo na zemljevidu, nato pa določite še kraj in datum prireditve.

Tristi, ki vas zanimajo določene vsebine, pri naprednem iskanju vnesite ustrezne pogoje. Kriteriji, po katerih lahko izbirate, so različni: naziv prireditve, izvajalec, lokacija, termin, vrsta prireditve in ciljna skupina. Prireditve zunaj uradnega termina TVU (18. - 24. oktober 2004) ali v zamejstvu so navedene v opciji Posebnosti.

V paleti raznovrstnih prireditev boste zagotovo našli kaj zase. Pridite in se prepustite utripu festivala učenja!

Vsi radovedni in ukaželjni,

vabimo vas, da v začetku oktobra obiščete spletni koledar prireditev TVU 2004 (<http://tvu.acs.si/koledar/>!)

Slovenian Institute for Adult Education
Andragoški center Republike Slovenije

T V U
SLOVENIJA, UČEČA SE DEŽELA

★ Sponzorji in donatorji za *Slovenijo, učecho se deželo!*

Delovna skupina Andragoškega centra Slovenije za pripravo TVU 2004 se najprisrčneje zahvaljuje vsem, ki ste z različnimi oblikami pomoči pripomogli h kar najbolj celostnemu uresničevanju načrta letošnjega festivala učenja, povezanega s podelitvijo priznanj ACS za izjemne dosežke pri bogatitvi lastnega znanja oziroma znanja drugih:

BTC, d.d., Poslovna enota Ljubljana
Darila Rokus, d.o.o., Ljubljana
KUD Beli šum, Tržič
Lina design, d.o.o., Trzin
Mestna občina Ljubljana
Mladinska knjiga Založba, d.d., Ljubljana
Mohorjeva družba Celje
Najdi.si
Nova revija, Ljubljana
Novi forum d.o.o.
Založba Sidarta, Ljubljana

Veseli smo vašega razumevanja in podpore. Brez vaše prijazne pripravljenosti na sodelovanje bi bil letošnji korak k ljudem nekoliko bolj zadržan in zato malo 'krajši'.

Če boste v oktobru obiskali našo spletno stran in pobrskali po koledarju prireditev (<http://tvu.acs.si/koledar/>), boste spoznali, da vaš prispevek ni bil zaman, saj bodo med 18. in 24. oktobrom ljudem po vsej Sloveniji brezplačno na voljo predstavitve izobraževalnih programov, preizkusi znanja, izobraževalno svetovanje, okrogle mize in druge strokovne ter kulturne prireditve. Morda se boste katere izmed prireditev festivala učenja udeležili tudi sami.

Slavica Borka Kucler (slavica.borka.kucler@acs.si), ACS

Tematska naravnost Tedna vseživljenjskega učenja 2004

★ **Evropsko leto učenja s športom - EYES 2004**

★ **Zajemimo svežega zraka, razgibajmo telo in spoznajmo svet pred domačim pragom!**

RAZGIBAJ TELO,
NAPNI MOŽGANE

Tudi letos se bomo v paleti prireditev festivala učenja - podobno kot lani, ko smo sodelovali v programu evropskega leta invalidov, ELI 2003 - uglasili na evropsko noto! V razmislek se nam ponuja izobraževanje s športom - EYES 2004. Povod za izbiro teme so bile olimpijske igre, izpeljane na evropskih tleh, vendar so razlogi za povezovanje učenja in športa veliko širši in tehtnejši. Med najpomembnejšimi je vsekakor vzgojna razsežnost športnega udejstvovanja! V minulih desetletjih je slovenski izobraževalni sistem vzgojo skorajda izobčil iz učnega procesa, šport pa prinaša s seboj - poleg osvajanja veščin - prav vzgojne poudarke,

in to za ljudi v vseh starostnih obdobjih in vseh življenjskih položajih. S športom vstopa torej skozi stranska vrata (ob učenju) tudi vzgoja!

Zdrav duh v zdravem telesu

Šport je imel pomembno vlogo pri oblikovanju človeka že tedaj, ko je bila Evropa le ime v mitoloških zgodbah antičnih pripovedovalcev. V zibelki evropske kulture, stari Grčiji, so športu priznavali neprecenljiv vzgojni pomen, saj so se zavedali, da šport pomaga človeku ohranjati ne le telesno, ampak tudi duševno ravnovesje! Dandanes si želimo, da bi šport postal sestavni del vzgoje in življenja nasploh, saj pripomore k vsestranskemu razvoju človeka: uči ga socialnih veščin, predvsem duha 'fair playa', samozavesti in zdrave tekmovalnosti. S športom se vrednote prenašajo naravno in brez truda, zato Evropska unija priporoča vsem državam članicam, da v okviru Evropskega leta učenja s športom, ki teče pod geslom *Razgibaj telo, napni možgane*, naredijo čim več za njihovo uveljavljanje.

Ni torej naključje, da pri snovanju festivala učenja sodelujemo tudi z **Zavodom za šport Slovenije**, ki se - v povezavi z Zvezo za šport otrok in mladine ter Ministrstvom za šolstvo, znanost in šport - vključuje v program EYES s projektom *Hura, prosti čas*. Ta program je namenjen predvsem mladim, ki želijo prosti čas preživeti zdravo, v družbi vrstnikov na športnih površinah. S sporočili Tedna vseživljenjskega učenja se bodo seznanili med športnimi dejavnostmi, ki jih bodo imeli v telovadnicah med jesenskimi počitnicami.

Evropska tema »učenje s športom« je pritegnila in navdušila tudi slovenske tabornike in skavte, saj je pretežni del njihovega delovanja namenjen prav vzgoji zdravega duha v zdravem telesu.

Razgibajmo življenje in obogatimo razgledanost s pohodništvom

Privlačne možnosti vseživljenjskega učenja, povezanega z gibanjem v naravi, odpirata tudi planinstvo in pohodništvo. Slovenija ima na tem področju neprecenljive možnosti, na katere je vredno opozoriti in jih izrabiti. Tudi v okviru turizma in turistične ponudbe! Veseli smo, da se kot tematski koordinator TVU čedalje bolj uveljavlja **Turistična zveza Slovenije (TZS)**, ki bo skušala letos v festivalsko dogajanje pritegniti čim več svojih društev in podmladkov na krajevni ravni in jih navdušiti za pripravo dogodkov, uglašeni na Evropsko leto učenja s športom, predvsem prek pohodništva. Po Sloveniji je namreč veliko lepo urejenih, a premalo izkoriščenih, učnih in drugih poti, ki so pravi izziv za priložnostno učenje. TZS bo tako prek svojih izvajalcev povabila ljudi na pohode po gozdnih učnih poteh, po poteh svojih literarnih velikanov, po poteh kulturne dediščine (na Ptujju npr. po Mitrejski poti), pa po sadno- in vinsko-turističnih cestah, po številnih kolesarskih, planinskih in drugih poteh...

V oktobru se nam torej obeta res razgibano življenje!

Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si), ACS

★ Uči se in ne ve, da se uči

Za boljše razumevanje tega, kar želi poudariti Evropsko leto izobraževanja s športom, je treba razširiti besedo 'izobraževanje' na besedo 'učenje'. Poudarjeno je predvsem učenje veščin, spretnosti, vrednot. In to učenje se v največji meri dogaja/izvaja izven področja formalne vzgoje in izobraževanja, kamor spadajo vse organizacije, ki niso šole¹, in vsakodnevne situacije.

»... Oče in mama sta prebrala pismo. Mati je dejala: »Same neumnosti mu rojijo po glavi.« Oče pa se je smejal: »Dobro je! Fant dela in ne ve, da dela; uči se in ne ve, da se uči.«² Milčinski sicer govori o skavtih, kjer je učenje »mimogrede« del metode (učenje z delom ali izkušensko učenje), vendar to velja za vse dejavnosti, ki so povezane s športom, gibanjem. Nekateri se ukvarjajo z gibanjem za zdravje, drugi za trening, spet drugi zaradi druženja. Vsi pa hkrati z gibanjem prejemajo 'dodano vrednost'. In kaj je ta 'dodana vrednost'? Oglejmo si nekaj primerov: igranje

¹ Glej opredelitev UNESCO-a v Dokumentu velikih šestih (The Education of Young People. A Statement at the Dawn of the 21st Century.), ki ga je izdalo 6 največjih mladinskih organizacij sveta.

² Milčinski, F. (1975). Skavt Peter. Ljubljana: Mladinska knjiga, str. 41.

nogometa spodbuja skupinski duh, timsko delo, hitro odločanje; kolesarjenje in planinarjenje urita v vztrajnosti, pozornosti itd.

Eden slikovitih primerov, ki pokaže to 'dodano vrednost', je tudi **skavtstvo**. Namen skavtstva je vzgajati za samostojno osebnost, kar pomeni celostno vzgojo, na vseh področjih človekove osebnosti (telesno, čustveno, družbeno, spoznavno, duhovno, moralno). O tem govori sistemska teorija, ki trdi, da je vse v sistemu med seboj povezano. Za človekovo osebnost bi to pomenilo, da spremembe na enem področju (npr. telesnem) vplivajo na druga področja. Na taborjenju³, ki je višek celoletnega vzgojnega dela, skavtinje in skavti združijo znanje s prakso. Najstarejša skupina (16 – 20 let) ima potovalni, srednja skupina (11 – 15 let) pa stacionarni tabor. Mladi veliko prehodijo, v skupini krepijo vezi, srečujejo se z drugimi ljudmi, jim pomagajo, sami si pripravljajo hrano itd. Hkrati z gibanjem se učijo sodelovanja, odločanja, samostojnosti, orientacije, občutka za družbo, iznajdljivosti, vztrajnosti, prijateljstva, strpnosti, jezika (če je tabor mednaroden), dogovarjanja, veččin vodenja, preprostosti, premagujejo napore itd. Šele s takim 'znanjem' dobi formalno znanje svojo žlahtnost.

Če pogledamo, k čemu vse lahko prispeva gibanje (šport), je prevod gesla, ki ga nosi letošnje evropsko leto - *Razgibaj telo, napni možgane*, preozek, predvsem drugi del. Original - *Stretch your mind* - in nekateri drugi prevodi (npr. španski: *Abre el mente*, portugalski: *Abrir o espírito*) kažejo na širšo razsežnost, ne le možgane, ki ponazarjajo razumski del naše osebnosti. Govorijo o umu, duhu, mišljenju, razumu - besedah, ki predstavljajo večji razpon naše osebnosti. In ravno na to se nanaša tudi razmišljanje *Viviane Reding*, evropske komisarke za izobraževanje in kulturo⁴, ko poudari širino posledic, ki jih ima šport na različna področja človekove osebnosti.

Do takega učenja imajo veselje tudi tisti, ki trdijo, da je učenje en sam dolgčas. In to lahko počneš celo življenje!

Alenka Oblak (alenka.oblak@skavt.net),
Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov

★ **Mladi in šport v taborništvu**

Mladi s športom krepijo zdravje in psihofizične sposobnosti - krepijo duha in telo. V **taborništvu** številne športne dejavnosti, pri katerih mladi z veseljem sodelujejo (tekmovanja, izleti, taborjenja, zimovanja...), pomembno oblikujejo njihov vrednostni sistem (npr. strpnost, poštenost...), naučijo jih veččin (npr. timskega dela, vodenja, prevzemanja odgovornosti, orientacija...) in drugih vidikov življenja. S tem v taborništvu dosegamo celostno vzgojo mladega človeka.

³ »Taborjenje je v skavtstvu zelo važna stvar. Fantom prija, nudi priliko za vzbujanje njihove samozavesti in iznajdljivosti ter ugodno vpliva na zdravje in telesni razvoj.« (Baden-Powell, ustanovitelj skavtstva)

⁴ Glej spletno stran www.eyes-2004.info/fileadmin/press_releases/Vom_Sport_lernen_SL.pdf.

Nekaj akcij rodovi in Zveza tabornikov Slovenije organizirajo tudi v času pred in med letošnjim Tednom vseživljenjskega učenja:

- Najštevilčnejša akcija bo vsekakor tridnevno **Državno orientacijsko tekmovanje**, ki bo potekalo od **24. do 26. septembra v okolici Ljubljane**, udeležilo pa se ga bo okoli 350 udeleženk in udeležencev iz vse Slovenije.
- **Nekaj dni pred uradnim začetkom** bo v **Medvodah** potekala akcija pod imenom **Nočne ukane**, na kateri se bodo udeleženci preizkusili v spretnostih orientacije ponoči, v **Selnici ob Dravi** pa bodo pripravili **Lov na lisico** s pomočjo radioamaterskih pripomočkov.
- **V Ljubljani** bo v tem času tudi **lokostrelsko tekmovanje** imenovano **Zlata puščica**.
- **V začetku oktobra** bo v **Velenju** potekalo **srečanje vodij taborniških rodov**, na katerem bodo po metodi *odprti prostor* definirali izzive, povezane z vlogo taborniškega gibanja v slovenski družbi.
- Pred tem bo potekalo enodnevno **usposabljanje za moderatorje metode odprti prostor**.
- Oktober bo zaznamovala tudi **svečana podelitev nazivov taborniški vodja**. Gre za podelitev imenovanj tistim tabornicam in tabornikom, ki so v preteklih letih z izobraževanjem in praktičnim delom pridobili znanja in izkušnje za vodenje taborniških enot.
- V času TVU bo potekala tudi **intenzivna promocija taborniškega gibanja**, ki bo poleg predstavitve poslanstva in temeljnih načel vključevala tudi informacije o delovanju taborniških rodov po Sloveniji. Informacije o tem, kje se novi člani lahko pridružijo taborniškemu gibanju, bo moč dobiti na odprtem telefonu in spletni strani Zveze tabornikov Slovenije (<http://www.rutka.net>).

Tadej Pugelj (pugy@rutka.net), Zveza tabornikov Slovenije

★ Izobraževanje nudi več priložnosti za zaposlitev

★ Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje v TVU 2004

Učenje, usposabljanje, izobraževanje - vse te dejavnosti so tesno povezane s posameznikovo poklicno potjo. Med najbolj ustrezne in učinkovite ukrepe za povečanje konkurenčnosti na trgu dela štejemo vlaganje v človeške vire s pomočjo učenja, usposabljanja in izobraževanja.

V okviru aktivne politike zaposlovanja Zavod že dolga leta izvaja program izobraževanja za brezposelne, ki ga poznajo že skoraj vsi - nekateri pod imenom *Program 5.000*, sedaj pa se že drugo šolsko leto imenuje *Program 10.000* (oziroma *Program 10.000+*), kar pomeni, da je tudi število mest za vključevanje v izobraževanje vsako leto večje. Veliko brezposelnih se že pred zaposlitvijo vključi v krajše oblike usposabljanja in spopolnjevanja.

Službe za poklicno orientacijo pri Zavodu RS za zaposlovanje brezposelnim in drugim (presežnim delavcem, šolski mladini na prehodu, osipnikom ipd.) že tradicionalno svetujejo na poti do poklica. Od leta 1996 Zavod razvija mrežo centrov za informiranje in poklicno svetovanje (CIPS), informativne koticke in točke, kjer se dnevno odvijajo različne dejavnosti. V času Tedna vseživljenjskega učenja 2004 bodo potekale še intenzivnejše, in sicer na vseh območnih službah Zavoda, nekaterih uradih za delo, pa tudi pri zunanjih izvajalcih.

Ker želimo brezposelne in druge motivirati za vseživljenjsko učenje, bomo vsem vedoželjnim na široko odprli vrata in jim, med drugim, predstavili CIPS-e ter informativne koticke; pripravili bomo okrogle mize (npr. *Izobraževanje za Rome, Učna pomoč za odrasle*) in predstavitve delavnic, ki jih Zavod izvaja (npr. *Podi do dela in zaposlitve*); seznanjali bomo o možnostih nadaljnjega izobraževanja; ponudili bomo možnost reševanja testov *Kam in kako*; posredovali bomo informacije s področja izobraževanja in trga dela; predstavili bomo poti do nacionalne poklicne kvalifikacije; informirali bomo o prijavi na zavod za zaposlovanje ter predstavili *Klub za iskanje zaposlitve*; predstavili bomo *VirtuOrientation* – pripomoček (<http://www.virtuorientation.net/index.cfm>), v katerem so zbrane različne aktualne informacije, ki bodo koristile in pomagale pri odgovorni in dobri odločitvi na poti do poklica in spletni portal Evropske komisije za izobraževanje in kulturo *Ploteus* (<http://www.ess.gov.si/html/Ncips/Aktivnosti/Ploteus/Ploteus.htm>).

Vabljeni!

Miša Hrovath Derganc (misa.derganc@ess.gov.si),
Zavod RS za zaposlovanje

★ Pridobiti zagovornike vseživljenjskega učenja med študenti

★ TVU in vseživljenjsko učenje med študenti ljubljanske Univerze

Življenje je neločljivo povezano z učenjem, pravzaprav ga učenje dejansko omogoča, saj se rodimo kot nemočna bitja, ki si morajo orodja za preživetje šele pridobiti. Ne gre le za učenje veščin, tudi za prebujanje, širitev in kultiviranje zavesti. Ni torej naključje, da smo eno izmed vodil TVU oblikovali takole: *Življenje je učenje – naj bo veselo!* Kje naj se ti dve področji – učenje in veselje - lepše združita kot v mladosti!? Kasneje moramo to povezavo le ohraniti in jo ponotranjiti ter tako ustvariti osebno kulturo vseživljenjskega učenja. Poleg osebne je potem tu še družbena naravnost in odgovornost za spodbujanje kulture učenja – v TVU izražena v sloganu *Slovenija, učeča se dežela!*

Kako kulturo učenja udomačiti, jo predstaviti kot vrednoto? Z zgledi, ozaveščanjem, s pravimi izzivi... Nam, snovalcem festivala učenja, se zdi zato toliko pomembnejše sodelovanje z mladimi, saj bodo vrednote, ki jih bodo sprejeli kot svoje, prelivali v življenje. S sporočili festivala učenja skušamo seči

že v vrtce – tja predvsem prek programov medgeneracijskega in družinskega učenja, v šole, predvsem pa med študente.

Študentska arena, ki se – tako kot TVU – že tradicionalno dogaja v oktobru, odpira veliko možnosti za ustvarjalno sodelovanje. Prve korake v to smer smo naredili pred dvema letoma, letos pa se nam obeta že kar bogat skupni program. Sooblikovali bomo del izobraževalne ponudbe Študentske arene. Pogovori za **okroglo mizo** bodo oglašeni na:

- vprašanja **usposabljanja za aktivno državljanstvo**
Gostje omizja *Jutri...*, ki bo **12. oktobra 2004** ob 17. uri, so Milena Zupančič, Andrej Morovič, Milica Antić Gaber, Franci Kek, Marta Gregorič, Sašo Kronegger ter moderator, Darijan Novak.
- **odkrivanja možnosti, ki jih za bogatejše, kakovostnejše življenje ponuja neformalno in priložnostno učenje**, predvsem v okviru ljubiteljskih dejavnosti Omizje *Z vseživljenjskim učenjem v kakovostnejše življenje: kapital je v užitku...* bo **13. oktobra 2004** ob 13. uri. Užitke branja, učenja, potovanja, samospoznavanja... bodo odstirali dr. Manca Košir, mag. Zvonka Pangerc Pahernik, Eva Škofič Maurer, dr. Srečko Zakrajšek, Urban Zorko in moderator pogovora, Marjan Račnik.

Pomagali bomo tudi pri izpeljavi delavnice *E-učenje*. Drug drugega bomo podprli pri promociji prek spletnih strani, za obveščanje pa smo oblikovali tudi posebno e-razglednico.

Naj bo torej zares veselo – življenje, mladost, učenje...

Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si), ACS

★ Mesec oktober, mesec Študentske arene in festivala učenja

Že tradicionalno, peto leto zapored, bomo na začetku študijskega leta odprli Arenina vrata vsem željnim znanja, kulture in zabave.

Tokratno Študentsko areno, izobraževalno–sejemsko prireditev, pripravljata Zveza Študentskih klubov Slovenije (ŠKIS) in Študentska organizacija Univerze v Ljubljani (ŠOU). Prireditev, ki smo jo poimenovali *Mavrica znanj*, bo od **12. do 14. oktobra** na ljubljanskem **Gospodarskem razstavišču**.

Cilj Arene je ustvariti prireditev vseh za vsakogar, zato se nenehno povezujemo z ustanovami in organizacijami - med njimi že drugo leto zapored tudi z Andragoškim centrom Slovenije - in jim odpiramo možnosti dejavnega soustvarjanja programa. Nam, organizatorjem prireditve, to obogati nabor privlačnih vsebin, med udeleženci pa zbuja radovednost, marsikoga spodbudi k razvoju in osebnosti

rasti. Ni pomembna le usmeritev v študij in kasnejšo zaposlitev, mlade je treba usmeriti tudi v ljubiteljske dejavnosti, ki jim bodo v prihodnosti, tako na poslovnem področju kot tudi v osebnem življenju, zagotavljale doda(t)no vrednost.

Študentska arena bo tudi takrat potekala v sklopih: izobraževanje, kultura, razstava, arenino križišče in prosti čas, ki se med seboj prepletajo in nadgrajujejo. Zvrstilo se bo približno 70 predavanj, okroglih miz, tematskih čajank in delavnic, ki bodo pripomogla k pestremu in zanimivemu neformalnemu učenju, ki postaja vedno pomembnejši vidik tudi v življenju mladih, še posebej študentov. **Izobraževalni program** tudi letos nadgrajujemo s **paleta kulturnih dogodkov**, s katerimi želimo obiskovalcem približati kulturno-umetniško ustvarjanje. Novost bo **celodnevno Karierno križišče**, ki bo predstavljalo stičišče, kjer obiskovalci dobijo številne informacije s področja zaposlovanja in podjetništva mladih, poklicne poti, zaposlovanja prek interneta ter ravnanja s človeškimi viri. Karierno križišče hkrati ponuja informacije, povezane z zaposlovanjem študentov in njihovimi zaposlitvenimi možnostmi. Novost prireditve bo tudi **Mini kino**, kjer si bo moč odpočiti in ogledati zanimive domače in tuje filmske stvaritve.

Z arenino ponudbo se vključujemo tudi v program Tedna vseživljenjskega učenja – TVU 2004.

Študentska arena je edinstvena prireditev tudi v Evropi, zato je poudarek na mednarodnem sodelovanju, še toliko bolj spodbuden. Za kakovosten razvoj smo tako v projekt vključili tudi večino slovenskih ministrstev, tuje ambasade, evropsko komisijo, študentsko organizacijo ter nekatere druge ustanove.

Na Študentski areni, najpomembnejši in največji izobraževalno-sejemski prireditvi za mlade, so vsi dogodki brezplačni. Več informacij o programu in prireditvi na <http://www.skis-zveza.si/arena/slovensko/index.php>.

Katarina Sušnik (katarina.susnik@skis-zveza.si), Mladinsko društvo Afna

★ **Pismenost, spodbujanje bralne kulture in 10-letnica študijskih krožkov**

★ **Potujte z nami in si privoščite užitek branja na vlaku**

V času TVU se bomo posvetili tudi področjem, ki so že sama po sebi naravnana vseživljenjsko, saj se z izzivi pismenosti, branja ter pridobivanja znanj za prostočasne in ljubiteljske dejavnosti, čemur so namenjeni študijski krožki, srečujemo vsak dan, na vsakem koraku.

Velik del prireditev v okviru TVU 2004 bo posvečen 10-letnici delovanja študijskih krožkov v Sloveniji. Veseli smo, da imamo med letošnjimi dobitniki priznanj kar štiri

zelo dejavne študijske krožke, ki jih bomo z veseljem predstavili javnosti, in prepričani smo, da bodo njihovi dosežki še marsikoga navdušili, da bo sledil njihovemu zgledu.

Med krožki, ki povezujejo področje pismenosti in bralne kulture, so zelo dejavni študijski krožki *Beremo z Manco Košir*. Letos se nam obeta zanimiva izkušnja **promocije branja na vlaku**, saj so se Slovenske železnice navdušile nad ponudbo bralnih dogodkov v času TVU na tistih progah, kjer vozijo sodobnejši vlaki, ki omogočajo slišnost in s tem izkušnjo branja vsem potnikom. Prireditev *Branje na vlaku* je v času od **18. do 24. oktobra** namenjena tudi **promociji trajnostne oblike prevoza**.

Člani bralnih krožkov bodo brali potnikom na vlakih v času TVU, študijski krožki pa bodo pripravili prireditve na železniških postajah po Sloveniji. Za promocijo bodo poskrbeli Slovenske železnice in Andragoški center Slovenije, lokalni koordinatorji TVU in drugi soustvarjalci festivala učenja, med katerimi ne smemo pozabiti ljubljanske **Knjižnice Otona Župančiča**, ki bo dogajanje podprla s posebno **ponudbo festivalskih dogodkov v svoji enoti Kolodvor**.

Bralni dogodki na slovenskih vlakih bodo seveda odvisni od animacijskih sposobnosti članov študijskih krožkov (sodelovalo bo več bralnih krožkov iz različnih krajev), vendar pa gre za priložnost, za katero smo lahko vodstvu podjetja Slovenske železnice iskreno hvaležni.

S prireditvijo želimo spodbuditi tudi izmenjavo knjig. KOŽ se pridružuje s svojo že tradicionalno akcijo *Potujmo skupaj*, v okviru katere potnikom in mimoidočim podarja knjige, izločene iz svojega fonda. Kako lahko sodelujete tudi sami? Vabljeni ste, da obiščete KOŽ, enoto Kolodvor v podhodu Ljubljanske železniške postaje, kjer lahko darujete svoje knjige ali dobite v branje knjige, ki so jih podarili drugi. Brezplačni izvodi bodo opremljeni s spominskim žigom.

Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si), ACS

Priznanja Andragoškega centra Slovenije za leto 2004

Zgledi uspešnega uveljavljanja kulture učenja

Slovenija, učeča se dežela – kako jo ustvariti? Kako uresničiti lastno in evropsko vizijo razgibane, odprte, na znanju temelječe družbe?

Iz izkušenj vemo, da je najboljša promocija kulture učenja - dober zgled. Znanja se ne nalezemo, marsikdaj pa se nalezemo razpoloženja, navdušenja, radovednosti in vedoželjnosti! Nalesti se je mogoče tudi optimizma, posebno še, ko se na poti do zastavljenega cilja srečujemo z ovirami in spoznamo, kako jih je nekdo uspešno premagal, čeprav so bile njegove življenjske okoliščine morda še težje! Za zgled so

nam lahko tudi mnoga učeča se okolja, ljudje, ki se združujejo, da bi s skupnimi močmi ne le kaj novega spoznali, temveč s pomočjo učenja in strokovnega razvoja, s posodabljanjem učnega procesa, pa tudi z dobrimi medosebnimi odnosi in prostovoljskim delom (v študijskih krožkih, lokalnih skupnostih, društvih, ustanovah) prispevali svoj delež k višji kakovosti življenja v matičnem okolju.

Da bi poudarili izjemnost takih dosežkov, podeljujemo na Andragoškem centru že od leta 1997 priznanja **posameznikom** in **skupinam**, pa tudi društvom, ustanovam, podjetjem in lokalnim skupnostim **za uspehe pri bogatitvi lastnega znanja** ter **za strokovne ali promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih**. Letos je bilo v vseh treh kategorijah podeljenih skupno 10 priznanj. Dobitnike vam z veseljem predstavljamo, pogovori z njimi pa so objavljeni tudi v posebni prilogi septembrske številke osrednje slovenske družinske revije Naša žena. Povabljeni k branju!

Slavica Borka Kucler (slavica.borka.kucler@acs.si), ACS

★ Dobitniki priznanj ACS za leto 2004

Najštevilčneje so bili zastopani predlogi za priznanja uspešnim študijskim krožkom in domiselnim ter požrtvovalnim mentorjem, česar se toliko bolj veselimo, ker prav letos mineva deset let od tedaj, ko so bili pri nas usposobljeni prvi mentorji in so začele delovati prve neformalne skupine učečih se odraslih, organizirane po načelih študijskih krožkov. O kakovosti dela teh skupin pričajo priznanja, podeljena Študijskemu krožku za nemški jezik Univerze za tretje življenjsko obdobje iz Ljubljane ter študijskim krožkom Beseda slovenske Istre iz Marezig, Ohranjanje dediščine iz Pirana in Graščinski parki Šaleške doline Univerze za tretje življenjsko obdobje iz Velenja. Zbirko bogati tudi priznanje zaslužnemu mentorju, Jožetu Prahu iz Sevnice.

V Evropskem letu učenja s športom – EYES 2004 - smo še posebej pozorni tudi na vse, ki v svojem osebnem življenju in pri poklicnem delu uspešno povezujejo mojstrenje duha z mojstrenjem telesa, z gibanjem in učenjem v naravi. Tudi na tem področju se odlikuje planinski vodnik Jože Prah, ki je utrll marsikatero pot po sledih kulturne in naravne dediščine, za uveljavljanje kulture športa med mladimi pa je zaslužen dr. Srečko Zakrajšek iz Ljubljane.

Enotni kulturni prostor s Slovenci v zamejstvu in izseljeništvu pomagata ustvarjati dobitnici priznanja, mag. Ljudmila Marta Šemerl Šmid iz Ljubljane ter voditeljica študijskega krožka *Beseda slovenske Istre*, Nadja Rojac iz Trsta. Priznanje si je zaslužila tudi skrb za kakovost slovenskega jezika Danice Cedilnik iz Ljubljane,

osebnostno zorenje je zastopano v programu Šole čustvene inteligence (Zavod CDK iz Ljubljane), vzor za vztrajnost in uspešno premagovanje ovir na poti učenja pa najdemo v Tini Horvat iz Murske Sobotne.

★ **Priznanje posameznikom/-cam za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja**

★ **Tina Horvat, prodajalka iz Murske Sobotne**

Predlagatelj: Ljudska univerza Murska Sobota

»Bilo je zelo težko... Sem pa vesela, da so me spodbujali, predvsem me je spodbujal mož, ki je tudi pazil otroke, ko sem jaz hodila na predavanja.«

Tina Horvat je odraščala v naselju Pušča pri Murski Soboti, v romskem okolju, v katerem izobrazba – posebno še, ko je šlo za dekleta – ni bila razumljena kot vrednota. Tako je Tina opustila šolanje že v 6. razredu in se zgodaj poročila. Z možem sta se težko preživljala, zato se je Tina zaposlila, vendar je imela pri delu v tržnični prodaji nenehno težave, ker je bila brez poklica. Pred desetimi leti je kot brezposelna oseba prvič prestopila prag Ljudske univerze Murska Sobota, kjer je obiskovala program usposabljanja za življenjsko uspešnost - UŽU. Mentorji so jo skušali navdušiti, da bi se vpisala v osnovno šolo za odrasle, vendar se ni mogla odločiti. Vrnila se je čez dve leti in uspešno dokončala 7. in 8. razred. Seveda je ugotovila, da za opravljanje izbranega poklica tudi to ne zadošča. Veselilo jo je delo s tekstilnimi izdelki. Želela se je osamosvojiti, zato se je odločila, da pridobi poklicno izobrazbo. Vključila se je v program 'prodajalec' in ga uspešno dokončala.

V teh desetih letih je dvakrat postala mamica. Bilo je težko, vendar so ji njeni bližnji stali ob strani, posebno mož, ki jo je spodbujal, kadar je obupovala, in pazil otroke. Hčerki sta našli varstvo tudi pri starih starših, tako da je bila Tina lahko kos šolskim obveznostim. S svojo vztrajnostjo in doseženim uspehom je postala zgled nekdanjim kolegicam, med katerimi se je ena že odločila, da bo šla po Tininih stopinjah. Prehojene poti se Tina takole spominja: *»Najbolj me je spodbujal mož, moja družina, drugi niso niti*

vedeli, da hodim v šolo. Ko mi je bilo najhuje, sem že mislila vse pustiti, pa so mi govorili, naj hodim, da je to dobro zame, da bo nekaj iz mene...» Zdaj si želi, da bi dokončala še poslovodsko šolo. Poleg tega je za izobraževanje navdušila tudi moža, ki bo to jesen začel obiskovati trgovsko šolo v Lendavi. Družini se za prihodnost torej ni več bati!

★ **mag. Ljudmila Marta Šemerl Šmid, upokojenka iz Ljubljane**

Predlagatelj: Čebelarska zveza Slovenije

»Ljubezen do čebel nas povezuje preko kultur, preko meja, preko jezikov!«

Mag. Ljudmila Marta Šemerl Šmid ima za seboj zelo razgibano življenjsko pot, ki jo je uspešno tlakovala z učenjem, strokovnim spopolnjevanjem, branjem in izmenjavo mnenj. Radovednosti in ukaželjnosti ji še vedno ne manjka, odlikuje pa se tudi po tem, da znanja ne zadržuje zase, temveč ga uspešno posreduje drugim, doma in v tujini, po upokojitvi predvsem slovenskim izseljencem v Švici. Je navdušena organizatorica učnih dejavnosti in družabnih srečanj, uspešna animatorica vseh starostnih skupin, od otrok do starostnikov.

Po diplomi na ljubljanski Filozofski fakulteti je študij nadaljevala na Prirodoslovno-tehnični fakulteti v Zagrebu. Spopolnjevala se je v znanju tujih jezikov, izobraževanje na Visoki šoli za zunanjo trgovino v Beogradu pa ji je omogočilo zaposlitev v tujini. V Švici se je morala znajti kot samohranilka, mati dveh otrok. Našla je pot do ljudi! Odprla se ji je priložnost, da se je zaposlila v slovenskem lektoratu na Univerzi v Bernu. Za to delo se je dodatno usposabljala na poletnih seminarjih slovenskega jezika, literature in kulture.

Ni se zadovoljila z ozko strokovnimi nalogami, njeno delovanje je bilo veliko širše. Občutek ločenosti je premagala z ustvarjanjem kulturnega mostu med Švico in Slovenijo. Navezala je stik med NUK in bernoško mestno knjižnico, ki hrani neprecenljive zaklade, med njimi tudi slovenske. Postala je ambasadorica slovenske kulture. Za dolgoletno pedagoško in kulturno delovanje je leta 2003 prejela Priznanje Filozofske fakultete.

Po upokojitvi ni obmirovala. Pripravila je načrt za delovanje slovenskega središča izobraževanja odraslih pri slovenskem diplomatskem predstavništvu v Bernu, Slovenijo zastopa med ostarelimi izseljenci v Baslu. Dala je pobudo za vzpostavitev spletne pogovorne skupine *Kramljanje med rojaki*. Organizirala je bralno-izposojevalno mrežo slovenskih knjig; spodbudila je dvojezična srečanja bralcev; v Švico je vabila slovenske predavateljke. Zaslužna je za ustanovitev Švicarskega kluba v Sloveniji in kluba slovenskih izseljencev v Švici. V ta *Klub ob čebelnjaku* skuša pritegniti starejše rojake, da bi se izobraževali ter ohranjali vezi z domovino. Klub je tudi pobudnik povezovanja med slovenskimi in švicarskimi čebelarji.

- ★ **Priznanje skupini za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja**
- ★ **Študijski krožek za nemški jezik na Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani** (mentorica: Vida Danica Belšak, 9 članic)

Predlagatelj: Društvo za izobraževanje, Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani

»Ni stvari, ki je ne bi počele, nič nam ni težko, čeprav moramo včasih ponavljati glagole, sklanjatve...«

Članice tega uspešnega krožka so se nemščine učile že v srednji šoli, potem pa dovolile, da je to znanje zaspalo. Zdaj, ko so razbremenjene službenih dolžnosti, se srečujejo, nekatere že od leta 1991, in si prizadevajo znanje oživiti, ga nadgraditi s spoznavanjem nemške književnosti in kulture sploh ter s tem znanjem obogatiti tudi druge.

Študijski krožek deluje v okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani. Članice same načrtujejo svoje izobraževanje, izbirajo učne vsebine in študijske materiale ter se dogovarjajo o poteku in pogostosti srečanj. Temeljna učna metoda je pogovor, pomagajo pa si tudi z avdio- in videoposnetki, z nastopanjem (dialogi, dramatizacije). Gradiva si sposojajo na Goethejem inštitutu. Zdaj, ko so znanje

že dokaj spopolnile, se lotevajo tudi prevajanja, pripravljanja učnih gradiv in celo pisanja pesmi po (nemški) predlogi. Pri učenju uporabljajo nemške časnike in knjige, katerih vsebino ali odlomke na srečanjih krožka predstavijo in se pogovore o zanimivejših temah, skupaj si gredo ogledat kakšen nemški film, obiskujejo nemško čitalnico, potujejo...

Kultura učenja bogati najprej njih same, tako posameznice kot tudi odnose v skupini, vendar pa pridobljeno znanje čedalje bolj uporabljajo tudi za pomoč drugim. Marsikatera nudi učno pomoč svojim vnukom ali znancem, kot prevajalke sodelujejo z organizacijami civilne družbe, svoja spoznanja posredujejo drugim v prispevkih, ki jih objavljajo v biltenu Univerze in v drugih občilih. Da bi pomagale učiteljem in otrokom s posebnimi potrebami, so prevedle delo *Hiperaktivni otrok: psihomotorična terapija* (2002); prevedle in objavile so tudi *Rojstvo inteligentnosti: kako se otroci učijo misliti*. Na pobudo slušateljic Pedagoške fakultete v Mariboru (ob skupnem obisku lekarne v Olimju) so sestavile slovensko-latinsko-nemški slovar *Zdravilna zelišča*.

Naloge, ki si jih nalagajo, niso lahke, a ker so se odločile, vztrajajo in se veselijo svojih uspehov! Postale so bolj samozavestne, odprte in razumevajoče, razširila se je njihova radovednost, razvile so kritično mišljenje ter izostrile občutek za lepoto, predvsem za lepoto jezika.

★ **Študijski krožek Beseda slovenske Istre iz Marezig** (mentorica: Nadja Rojac iz Trsta, 7 članov)

Predlagatelj: Knjigarna Libris, d.o.o., Koper

»V Istri se veliko govori o sožitju, o večkulturnosti tega prostora, premalo pa se naredi na področju kulturne dediščine. Imamo bogastva, ki komaj čakajo, da se jih razkrije in zapiše!«

Oktober 1995 je Leda Dobrinja povabila nekaj posameznikov, za katere je vedela, da pišejo zgodbe o Istri, na srečanje, na katerem so ustanovili študijski krožek Beseda slovenske Istre. Na srečanjih so brali svoje sestavke in pesmi, pisane v

izvirnem, slovenskem istrskem narečju. Dejavnost študijskega krožka se je začela hitro širiti, predvsem z odločitvijo, da svoje prispevke tudi objavijo. Čedalje bolj so segali na etnografsko in širše kulturno-zgodovinsko področje. Z objavami in kulturnimi prireditvami so postali vse bolj prepoznavni, k uveljavljanju njihovega dela pa so prispevali tudi stiki med študijskimi krožki po Sloveniji (svoje prispevke so brali na vseh postajah *Karavane študijskih krožkov*).

»V Istri se veliko govori o sožitju, o večkulturnosti tega prostora, saj tukaj živita dva naroda in ena narodna manjšina, premalo pa se naredi na področju odkrivanja in negovanja kulturne dediščine prvobitnega slovenskega prebivalstva Istre,« pravi nova mentorica študijskega krožka, Nadja Rojac. V slovenski Istri se še vedno skrivajo bogastva, ki komaj čakajo, da jih bo kdo zapisal in tako rešil pozabe. To je bil namen Lede Dobrinja, ki je krožek ustanovila v okviru dejavnosti *Hiše od čuda*. Pisno gradivo, ki se je začelo nabirati, objavljajo v zborniku *Brazde s trmuna*, ki izhaja enkrat letno, prinaša pa dragocena pričevanja o zgodovini, istrskih običajih, pomembnih osebnostih ipd. V *Brazdah* namenjajo prostor tudi istrskim književnikom, ki objavljajo svoja dela bodisi v knjižni slovenščini, bodisi v narečju. Jeseni bo izšla deveta številka, nabira pa se tudi že gradivo, ki bo sestavljalo jubilejno, deseto številko.

Po II. svetovni vojni je Istra doživela množično izseljevanje prebivalstva v Trst in še dlje po svetu. Člani krožka iščejo sledi za njimi, zapisujejo njihove trpke zgodbe in jih vabijo k sodelovanju, sodelujejo pa tudi z njihovimi kulturnimi društvi in ustanovami na Tržaškem, predvsem s Kulturnim društvom Ivan Grbec iz Škednja, s Slovenskim prosvetnim društvom Mačkolje, z uredništvom slovenskega programa Radia Trst, z Goriško Mohorjevo...

Seveda ne pozabljajo na domače zaledje. Sami ali v sodelovanju z drugimi prirejajo različne kulturne prireditve: že več let so redni gostje tematskih večerov kopske Knjigarne Libris, v Ljubljani pa so se predstavili v Celici, na srečanju *Slovenska Istra v pesmi in besedi*.

★ **Študijski krožek Ohranjanje dediščine iz Pirana** (mentorica: Natalija Planinc, strokovni sodelavec: Polde Belec, 38 članov v petih skupinah študijskega krožka *Ohranjanje dediščine*)

Predlagateljica: Špela Pahor

Kaj vse lahko zraste iz preprostega 'šmirglanja'? V Piranu so dokazali, da se lahko zgodi tudi pravi 'restavratorski bum'! Toda tega pred tremi leti, ko sta začela delovati prva študijska krožka pod mentorstvom upokojene vzgojiteljice, Natalije Planinc, še niso mogli vedeti. Tedaj so se začeli učiti prvih korakov, predvsem odstranjevanja nesnage in razpadajočih barv, lakov in drugih nanosov na kose pohištva, ki so jih našli v družinski zapuščini, v kletah, na podstrešjih ali v starih gospodarskih poslopjih, zato se jih je prijelo ime 'šmirglarji'. Učili so se pod vodstvom izkušenega mojstra, upokojenega restavratorja in modelarja Poldeta Belca. Spoznavali so zakonitosti

»Mi imamo vrata vedno odprta! Pirančani prihajajo, med njimi starejše žene, turisti... Mnogi nam rečejo kar 'šmirglarji'. Vsem se zdi to tak biserček, premik v kvaliteti življenja našega mesta.«

materialov, metode čiščenja, odstranjevanja zajedavcev... Preden je prišlo na vrsto popraviljanje in nadomeščanje propadlih delov z novimi, so morali spoznati tudi osnove umetnostnih slogov, se seznaniti z bivalno kulturo v posameznih obdobjih, z nekdanjimi obrtniškimi delavnicami v domačem zaledju, veliko pa so se naučili tudi z branjem literature, z izmenjavo izkušenj ter z obiskovanjem in prirejanjem razstav.

Mentorica ima bogate izkušnje, saj je v osmih letih pod njenim vodstvom delovalo kar 15 študijskih krožkov. Vsi so bili dobro obiskani, nedvomno tudi zato, ker velja Natalija Planinc za umetnico medosebnih odnosov. Pomembno je, da zna za delo navdušiti tako člane skupine kot tudi lokalno skupnost, pridobiti pokrovitelje in sodelavce, pritegniti pozornost medijev in iz predstavitve dejavnosti narediti odmeven kulturni dogodek. Navdušenja za delo v krožku je bilo po dveh letih toliko, da so prvotni člani ustanovili društvo Anbot, in zdaj že v okviru društva delujeta dva krožka.

Med piranskimi 'šmirglarji' so ljudje različnih narodnosti, različnih poklicev in predznanj, pripadajo različnim generacijam, vendar uspešno sodelujejo, čeprav so se morali vsega naučiti povsem na novo. Sprva so imeli stisko s prostorom, dveletno uspešno delo pa je pritegnilo pozornost javnosti, tako da imajo zdaj tudi svoj sedež, pravo majhno restavratorsko središče in stičišče na Župančičevi ulici, ki jim ga je prijazno odstopil piranski podjetnik in galerist Gašpar Mišič.

- ★ **Priznanje posamezniku/-ci, skupini, društvu, ustanovi, podjetju ali lokalni skupnosti za izjemne strokovne ali promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih**
- ★ **Danica Cedilnik, prof. slovenskega jezika in književnosti, upokojenka iz Ljubljane**

Predlagateljice: Dušica Kunaver, Hermina Krajnc, Urša Gruden

Kdor je zavezan kulturi učenja, se ji ne odpove niti potem, ko je osvobojen vsake zunanje prisile. Spopolnjevati sebe in druge tudi po upokojitvi? Za Danico Cedilnik

»Danico cenim, ker zna narediti literaturo prijazno, lepo, slovnico pa preprosto in uporabno.« (Dušica Kunaver, predlagateljica)

ni bilo nikakršnega dvoma! Ljubezen do slovenske kulture in jezika na eni ter potreba po samospoznavanju in osebnostni rasti na drugi strani ji nista dovoljevali, da bi se ustavila. Vse se spreminja in Danica Cedilnik bi rada odkrivala sebe in jezik v tem spreminjanju. Ne jezi se ob spoznanju, da ni nič več tako, kot je bilo nekdaj. Zaveda se, da je jezik živ organizem, ki *»doživlja vzpone in padce, dobo razcveta in dobo usihanja.«* Kot profesorica slovenskega jezika pa bi rada prispevala k ohranjanju njegove žlahtnosti, tudi v uradih, kjer je raba jezika najbolj brezdušna. Zato sta s sodelavko Magdo Juvan zasnovali poseben program usposabljanja *Za boljšo slovenščino na delovnem mestu*, ki ga izvajata v obliki seminarjev in delavnic po vsej državi.

»Pogosto pravijo, da nam Evropa ogroža jezik, a v resnici si ga lahko ogrozimo le sami,« je prepričana. Leposlovnji jezik namreč kaže *»lepoto in moč, medtem ko so uradovalna, poslovna, novinarska, politična, ponekod pa tudi strokovna zvrst pogosto odsev neznanja, malomarnosti... pišočių.«*

Če lahko jezik ogrožamo, mu lahko pomagamo tudi k večji kakovosti, in tej nalogi posveča Danica Cedilnik vso svojo strokovno vnemo. Na svojih seminarjih se je že velikokrat prepričala, da si marsikdo resnično želi izboljšati poznavanje jezika, si obogatiti besedni zaklad ter pridobiti veččine ustrežnega in pisnega sporočanja. Njim namenja prispevke v tiskanih medijih, piše pa tudi knjige, npr. *Cikcak po pravopisu* iz leta 1995.

A kogar radosti življenje v bogastvu njegovih oblik, se ne zadovolji z raziskovanjem jezika! Kolikšno radovednost vzbujajo šele raziskovanje samega sebe... In Danica Cedilnik je dejavna tudi na tem področju. Že vrsto let vodi delavnice z naslovom *Ozaveščena ženska*, s katerimi skuša udeleženske spodbuditi, da bi živele bolj ustvarjalno, bolj svobodno življenje in imele boljšo samopodobo.

★ **Jože Prah, gozdarski inženir iz Sevnice**

Predlagatelj: Gozdarski inštitut Slovenije in Občina Radeče

»Življenje na podeželju je pestro, zato je pestro tudi delo študijskih krožkov!«

‘Pestro’ in bogato je tudi življenje Jožeta Praha. Kdor bi ga skušal najti istega dne dvakrat na istem mestu, bi se trudil zaman! Ne le zato, ker njegova službena pot vodi skozi gozd, prek razgibane pokrajine ob Savi, temveč tudi zato, ker izkoristi prav vsako priložnost, da naredi kaj dobrega za ljudi, ki jih srečuje. Prepričan je, da se v vsakem človeku, prav tako pa tudi v vsakem okolju, naj bo še tako zapostavljeno, skriva neprecenljivo bogastvo. Vredno ga je odkriti, ljudi pa naučiti, da ga bodo znali prepoznati, ohranjati in uporabiti sebi v prid.

Ne vemo, če so študijski krožki najbolj priljubljena oblika neformalnega posredovanja znanja Jožeta Praha, vsekakor pa jih zelo pogosto in tudi uspešno uporablja. Za razvoj kraja je bil zelo pomemben *krožek Svibno*, v katerem je bil mentor. Krožki rešujejo tudi naseljenost krajev. Tako je celo dolino rešil izumrtja *študijski krožek Sopota* (somentor). Učenje v študijskih krožkih spodbuja tudi v okviru Zavoda za gozdove, saj je ugotovil, da novi lastniki ne poznajo zakonitosti rasti mladega gozda, zato jih bo treba izobraziti. Deset gozdarjev je že navdušil, da so se usposobili za mentorje, načrtuje pa, da bo v prihodnjih letih to število naraslo na petdeset. S pomočjo krožkov je utrll, označil in predstavil javnosti vrsto gozdnih, učnih, turističnih in etnografsko zanimivih poti; pripravil in izdal je zloženske, monografije, brošure in vodnike (*Oglarska pot, Dole pri Litiji – kraj, kjer živi oglarstvo, vodnik po turistično-zgodovinsko-gozdnih učnih poteh, Svibno v sliki in besedi, V Svibnem je res lepo, Blaž Jurko...*). Oživil je etnografsko zanimive dogodke in bil pobudnik prireditev, ki so postale tradicionalne (*Splavarji na Savi, Teden gozdov na Dolah, Pohod po Poti oglarjev...*). Da bi prispeval h kakovostnejšemu življenju ljudi na svojem območju, sodeluje v projektu trinajstih občin (od Kamnika do Radeč) *Po poteh dediščine*.

Je izjemen vzgojitelj in animator mladih v Planinskem društvu Radeče, ureja glasilo *Mladi planinec* Planinskega društva Lisca. Je tudi tajnik Komisije za evropske pešpoti. Za projekte, ki se mu zdijo potrebni, zna pridobiti tako denarno kot politično podporo. Odlikuje se po požrtvovalnosti, velikodušnosti, vztrajnosti in smislu za dialog. To je verjetno tudi ključ, ki mu odpira vrata.

★ **dr. Srečko Zakrajšek iz Ljubljane**

Predlagatelj: dr. Zoran Jelenc

»Bolj ko je človek izobražen, bolj zahtevno delo opravlja, bolj se mora učiti!«

Srečko Zakrajšek, gimnazijski profesor z doktoratom iz kemijskih znanosti, je razvil svojo pedagoško in strokovno domišljijo na različnih področjih. V luči kulture vseživljenjskega učenja želimo poudariti njegovo ustvarjalnost v učnem procesu, saj se odlikuje po prijemih, s katerimi zna prebuditi radovednost. Izhaja iz prepričanja, da prav vsakdo lahko uspe. Zna poiskati posameznikove močne točke in okrepiti dijakovo samopodobo. Ker se zaveda, da je kemija za marsikoga dolgočasen šolski predmet, jo zna obogatiti s širšim prikazom naravoslovja in ekologije, z vprašanji, ki zadevajo vsakogar. Poučevanje kar najtesneje povezuje z uporabo elektronskih medijev. V stikih z dijaki in v razredu uspešno uveljavlja dialog.

Pred devetimi leti je v šolske telovadnice pripeljal *Šolsko košarkarsko ligo (ŠKL)*. Prepričan je namreč, da sta budnost duha in zdravje telesa neločljivo povezana, pa tudi, da morajo imeti ljudje možnost, da trenirajo in dosegajo vrhunske rezultate na športnem področju tedaj, ko je to edino mogoče, torej v mladosti. V ŠKL ne gre le za košarko, temveč za splet dejavnosti, ki zadovoljujejo širšo paleto potreb mladostnikov: druženje za doseganje pozitivno naravnanih ciljev, ki jih je mogoče doseči le s sodelovanjem, odgovornostjo in vztrajnostjo. Dijaki trenirajo, tekmujejo, so organizatorji, promotorji, poročevalci (novinarji), uredniki spletnih obvestil, fotoreporterji, snemalci... Zagotovljenih je obilo možnosti, da preizkusijo svoje talente in se ob tem nehote 'nalezejo' kulture vseživljenjskega učenja.

Športno dejavnost uspešno povezuje tudi s svojim predmetom – kemijo, tako da dijaki zvedo, kateri procesi potekajo v telesu ob športni vadbi.

Dr. Srečko Zakrajšek je pisec številnih strokovnih člankov, učbenikov in knjig, je urednik revij *Kemija v šoli* in *Gospodarjenje z odpadki* ter avtor spletne strani <http://www.minet.si/kemija>, ki velja za najboljšo spletno stran s področja kemije, o čemer priča tudi visoka obiskanost (30.000 uporabnikov na mesec).

★ **Študijski krožek Graščinski parki Šaleške doline Univerze za tretje življenjsko obdobje iz Velenja** (mentorica Nataša Dolejši, strokovno vodstvo Barbare Pajk, 5 članic)

Predlagatelj: AD, Univerza za tretje življenjsko obdobje Velenje

»Tu sta se dobro ujela strokovno znanje naših mentoric z bogatimi izkušnjami članic. Pritegnile so pozornost cele Šaleške doline. Obisk v parkih se je močno povečal.«

Če se ozremo po bogatih sadovih učenja in dela v študijskih krožkih velenjske Univerze za tretje življenjsko obdobje, lahko brez zadržkov ugotovimo, da življenjski utrip Velenja in Šaleške doline brez njihovega prispevka ne bi bil tak, kot je zdaj. Požrtvovalne članice, odločene, da naredijo nekaj dobrega za svoj kraj, ima tudi *Študijski krožek Graščinski parki Šaleške doline*, ki deluje pod mentorstvom Nataše Dolejši in strokovnim vodstvom Barbare Pajk. Sprva je bilo videti, da bo to neke vrste zgodovinski krožek, saj je marsikateri park, ki so ga preučevale, že uničen, dreveje v drevoredih in nasadih je odmrlo..., a spoznale so – kot je zapisala Marija, da *»brez preteklosti ni sedanjosti in slednja je stopnica v prihodnost!«* Zato so se odločile, da bodo vse, kar so odkrile s preučevanjem starih listin, brskanjem po knjigah, obiskovanjem parkov v vseh letnih časih in kar so slišale od pripovedovalcev, sporočile svojim vnukom v lepo oblikovani brošuri, ki bo hkrati tudi vodnik po nekdanj skrbno negovanih poteh. Zbrale so bogato slikovno gradivo, tako iz obdobja med svetovnim vojnama kot iz sedanjosti, in niso pozabile dodati povsem osebnih zapisov o občutkih, ki so se jim porodili ob obisku parka.

Zbrale so tudi strokovne podatke o rastlinah, ki še vedno rastejo v parkih in vrtovih v občinah Velenje (Graščina Gorica, Vila Herberstein, Velenjski grad) in Šoštanj (dvorec Gutenbichl, Vila Široko), in knjižica je bila nared! Predstavile so jo javnosti. Po predstavitvi jih večkrat pokliče kakšen občan, ki opazi v parkih spremembo, ter jih povpraša za mnenje; po nasvete prihajajo tudi ljudje, ki si sami urejajo vrt. Skrb za drevje in drugo rastlinje skušajo privzgojiti tudi mladim. Šolsko mladino so povabile na slovesnost, na kateri so posadile lipo v krajevni skupnosti Gorica, kjer je začelo najmogočnejše drevo odmirati, ker je vanj udarila strela. Otroci so mladico zalili, staro lipo pa so odrasli zaščitili s premazom. Za promocijo parkovne kulture so pripravili tudi lutkovni film.

Drugi odmevni prispevek članic krožka je bilo urejanje zapuščine šoštanjskega vrtnarja Alojza Kojca. Takoj, ko so bile z dragoceno zbirko seznanjene, so se odločile, da jo predstavijo javnosti. Lotile so se popisa orodij, knjig in raziskovalnih pripomočkov ter ugotovile, da gre za najbogatejšo vrtnarsko zbirko v Sloveniji, nekateri strokovnjaki pa se celo sprašujejo, če ni kar med najlepšimi v Evropi.

★ **Zavod CDK iz Ljubljane, program Šole čustvene inteligence**

Predlagatelj: dr. Robert Leskovar

»Čustveno opismenjevanje je eden najpomembnejših in najvznemirljivejših projektov, ki nas čakajo v prihodnosti. Šola čustvene inteligence to prihodnost ponuja že zdaj!«

Šola čustvene inteligence pri Centru za duhovno kulturo je bila ustanovljena pred štiri leti kot odgovor na potrebo po tem, da bi ljudje znali prepoznavati svoje čustvene vzgibe in njihove vzroke ter vzpostavljati kakovostne medsebojne odnose. Živimo v svetu, ki čustva zanika. Visoko je cenjen razum in njegovi dosežki, vse drugo ni pomembno. In vendar smo ljudje večplastna, tudi čustvena bitja. Izrivanje čustev iz življenja je vzrok mnogih težav pri navezovanju stikov, in to že v ranem otroštvu. Ljudje smo se znašli v praznem prostoru. Ritem življenja je čedalje hitrejši, vsi skušamo iz življenja potegniti kar največ, postajamo nestrpni, to pa zelo razdiralno vpliva na odnose. Bojimo se napak, ker nimamo časa zanje, a zato pohabljam

svojo resnično, celostno naravo. Učitelji v šoli čustvene inteligence so ljudje, ki se vsega tega zavedajo, a so se odločili, da bodo s programi samospoznavanja in osebnostne rasti pomagali najprej sami sebi, potem pa tudi drugim.

Imajo različno izobrazbo, združuje pa jih veselje do raziskovanja človekove psihe. Zato so se pred desetimi leti odločili, da opustijo delo, ki so ga opravljali, in se povsem posvetijo novim nalogam. To je bila odločitev za učenje, najprej na sebi.

Skupaj so končali štiriletni program izobraževanja, ki jim je pomagal, da so se prepoznali kot večplastne, enkratne osebe, da so odkrili smisel življenja, iz katerega izhajajo tudi najpomembnejši cilji. Potem so skupaj dokončali še dveletni program usposabljanja za učitelje v šoli čustvene inteligence. To seveda ne pomeni, da so psihologi ali psihoterapevti, temveč ljudje z dolgo potjo samospoznavanja. Pridobljeno znanje nadgrajujejo s skupinskim učenjem, tako da je vse, kar posredujejo drugim, večkrat preverjeno in preizkušeno.

Razviti skušajo čim bolj vsestranski in hkrati uporaben program 'čustvenega opismenjevanja' oziroma prebujanja čustvene kulture in razvijanja čustvene stabilnosti. Osnovni program dopolnjujejo s programi za premagovanje stresa, osvajanje socialnih spretnosti, za pridobivanje samozavesti ter za izboljšanje komunikacije, odnosov in samopodobe udeležencev.

Slavica Borka Kucler (slavica.borka.kucler@acs.si), ACS

V naslednjih TVU-Novičkah med drugim preberite:

Poročilo o projektu TVU 2004

Preliminarni načrt TVU 2005

Povežite se z nami prek TVU-razpravljalnice:

<http://tvu.acs.si/razprava/>

